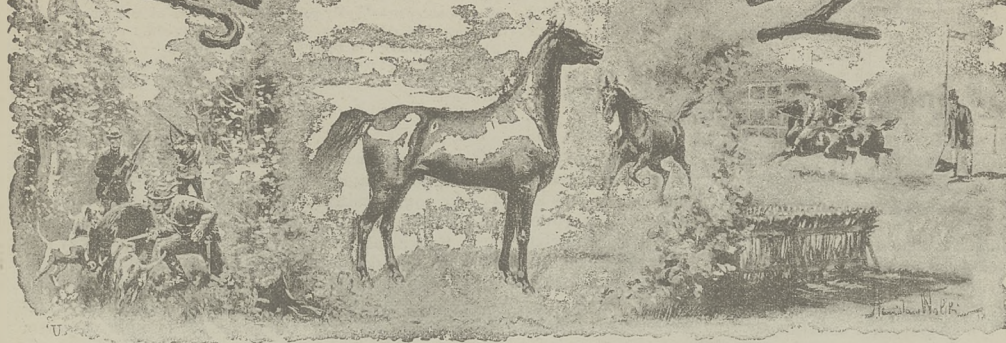

JEŹDZIEC I MYŚLIWY

DWUTYGODNIK SPORTOWY

Wychodzi 15-go i 30-go każdego miesiąca. — Dodatki wyścigowe wychodzą w przeddzień każdego dnia gonitw.

Nr. 22.

Warszawa, dnia 17 (29) Lutego 1892 r.

Rok I.

Cena prenumeraty
w Warszawie:
Rocznie 6 rs. — kop.
Półrocznie 3 „ 50
Kwartalnie 1 „ 75
Pojedynczy numer 30 kop.
Dodatek wyścigowy 10 kop.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
W WARSZAWIE
ulica Mazowiecka Nr. 11.

Cena prenumeraty na prowincyi,
w Cesarstwie i zagranicą:
Rocznie 7 rs. — kop.
Półrocznie 4 „ —
Kwartalnie 2 „ —
Ogłoszenia po 20 kop. za wiersz drobnym
drukem lub jego miejsce.

Do Administracji.

Upraszamy naszych prenumeratorów o rychłe odnowienie prenumeraty „Jeźdźca i Myśliwego“ na rok następną (od 1-go kwietnia), wiadomością ta bowiem potrzebną jest do uregulowania nakładu i uniknięcia zwłoki i nieregularności w odbiorze pisma.

JAZDA NA DYSTANS.

(Dalszy ciąg).

II.

Bohaterski emir Abd-el-Kader, którego zdanie o sile i wytrzymałości konia może, zdaje się, zaważyć na szali, powiedział: „że dobry koń bojowy arabski powinien móżdżk unieść dorosłego jeźdźcę, jego rynsztunek, broń, furaz i sztandar, chociażby przy silnym wietrze; a w danym razie powinien dźwignąć i trupa z pobojowiska i móżdżk biedz dzień cały, nie potrzebując odpoczynku i pokarmu.”

W innym miejscu emir mówi, że „koń, po 6-ciu latach skończonych, od żrebięcia dobrze żywiony i któremu jeźdźcą „w grzbiecie poszedł“, może przebywać, i to całymi miesiącami, po 60 kilometrów codziennie.”

Przechodząc od bohaterskiego emira do zwykłego,

zatabaczonego pocztmistrza, to i on zaświadczy, że jego konie, tak ciągnąc kuryerki, jak i bryczki, robią od 40 do 60 wiorst dziennie, a jednak konie pocztowe są to zwykle szkapy, kupowane na targach i jarmarkach, sztuka od 50 do 120 rs. najwyżej.

Wprawdzie zdarzają się konie, które nie wytrzymają i roku na poczcie, ale większość, wdroywszy się, służy lat kilka i dłużej.

Jakim jest zatem pierwszy warunek odbywania dróg dalekich i powtarzanych?—Zdrowie, dobry żołądek, silne kopyta i odporna wytrzymałość na zmiany atmosferyczne, na zimno i gorąco, śnieg i wiatr.

Koń, mający przebywać dziennie kilkomiłową przestrzeń i to chodem nie szybszym, niż „średni klus“, nie potrzebuje posiadać ani wysokiej krwi, ani szlachetności, tylko, powtarzamy, zdrowie, i nie nadto wiele nerwów.

Ale zupełnie inaczej rzecz się przedstawia, gdy mamy przejechać długą drogę, w bardzo, stosunkowo, krótkim, ograniczonym czasie; tutaj już zwykły trucht pocztowy nie wystarcza; trzeba biegu bardziej nateżonego, a w grę wchodzi też płuća i ruchy konia, czyli jego „pochodzenie“ i „indywidualność“.

Gdy, temu lat parę, generał Strukow, ze swoimi oficerami urządził „raid“ z Warszawy do Janowa, jadąc na Siedlce i Łosice i przebył przestrzeń 148 wiorst w 19 godzin—na 20 koni, które brały udział w tej wycieczce, 6 ustało w drodze; na miejsce przyszły najświeższe, te, które posiadały „najwięcej krwi“, t. j. klacz generała i klacz zagraniczna, nawet dość ciężka, z gatunku hunterów 1). Czyli, że trudność się zwiększa w miarę szybko-

1) Klacz ta nazywała się „Sunbem“, była sprowadzona z Hamburga przez s. p. M. Gruszeckiego, który ją sprzedał rotmistrzowi od ułanów Feitchnerowi i ten na niej wówczas jechał.

ści, z jaką się drogę odbywa, a nie w stosunku długości mety.

Koń, który, nie nadto przynaglany, przejdzie 1,000 wiorst i więcej, w danym razie ustanie na 20-ej lub 50-ej.

Gonitwy mogą jeszcze lepiej uzmysłowić myśl naszą i pomijając próby na bardzo krótkich metach, weźmy pod uwagę tylko dłuższe dystanse; weźmy np. tak specjalne wyścigi, jak na 10 lub 20 wiorst. Wszak tu decyduje nie sama szybkość, ale i siła, wytrzymałość konia, a jednak dla czego koń bez rasy, który sam najswobodniej przeczuwałe tę metę, w walce z rasowym biegiem będzie wyzerpany i zadywany w połowie drogi? Tego rodzaju próby były powtarzane po wiele razy, nawet na dłuższych metach, niż 20 wiorst i konie tak słynące z wytrzymałości, jak stepowe, mierząc się z końmi pełnej krwi, ulegały, padały na drodze. Zatem pęd, szybkość, wyższość jednego organizmu zwierzęcia nad drugim zabija, a nie długość drogi, którą się przebywa.

Aby więc dystansowe „raidy“ mogły nabrać poważnego znaczenia pod względem hipologicznym i hodowniczym, musiałyby się odbywać: a) pod bardzo surowymi warunkami, b) koń musiałby w nich wykazać nie tylko samą siłę, ale i pewną szybkość, c) próby musiałyby być nader ściśle kontrolowane, d) zamienienie czasu na gonitwę, (o ile byłoby możliwe, stosunkowo do długości mety), mogłoby dać dodatniejszy rezultat, bo wówczas osiągnęlibyśmy pewne maximum na dalekich przestrzeniach.

O ile koń w dalekich drogach wykazuje tylko „zdrowie“, to jest nie przechodzi dziennie większych dystansów nad te, które można przebyć w zaprzęgu truchtem, może być zaliczonym do kategorii koni pocztowych, rozgonnych, ale nie więcej. A ten sam koń, który w ten sposób przejdzie w ciągu tygodnia od 400 do 500 wiorst, puszczony galopem, nie rjdzie 2 wiorst, na zagonach upadnie, rowu i płotu nie przeskoczy ¹⁾.

Pod względem kawalerskim zatem „daleka droga“, odbywana „wolnemi chodami“, nie może być dowodem, o ile koń odpowiada bojowym celom. (D. c. n.)

St. Wotowski.

¹⁾ Posiadaliśmy konia, na którym skrocem robiliśmy długie drogi, po 7—8 mil, dzień po dniu, ale na ten samy koniu galopem trudno było ujechać i jedne wiorstę — był zupełnie bez nóg; posiadał tylko silny żelazek i odporność na trudy.

O wyzłach i ich układaniu

napisał

Matecznik.

I.

Słowo wstępne.—Wyżły polskie, kurlandzkie, niemieckie.—Wyżły angielskie: pointer i setter.—Setter z wyżejajzy, setter-gordon i setter irlandzki.—Dobór i łączenie psów rozplodowych. — Obchodzenie się z suką szczenią i po jej oszczeniu się.—Wybór szczeniąt i początkowe ich odchowanie.

(Dalszy ciąg).

Setter angielski bywa rozmaitej maści, takiej jak pointer, jednostajnej albo mieszaney. Brązowa, albo biała z brązową wskazuje przymieszkę pointera lub spaniela.

Setter ma wiatr bardzo dobry i górny, a przy słabych przywrotkach, lepszy od pointera, od którego jest także wytrwalszy i bardziej rączy. Jestto pies najprzywiązany i najlepszych chęci. Galopuje lekko, jakby podfruwając, przy ciągłym strychowaniu pięknym ogonem; wystawia mocno i długo, nie tak jednak, jak pointer; jest żywy i obowiązki swe spełnia chętnie i wesoło; łatwo uczy się aportować, chętnie idzie na bagna i wodę, w której lubi się kąpać i często ją pije. Z powodu kosmaczny stóp nie łatwo się podbija i kaleczy, a zabezpieczony gestym i długim włosem, nie obawia się gąszczów i koleców. Do naszych polowań, na których wysłany za jednym zachodem przechodzi gładkie pola, lasy, zarosła, krzaki, bagienka, błota i różne mniejsze lub większe wody, setter właściwszym jest i praktyczniejszym w użyciu od pointera, który mniej jest wytrzymały i na zimna. Ma jednak i on swoje ujemne strony, jest bowiem roztrzępany, niekiedy lekkomyślny, a zład bywa czasem samowolny i nieposłuszny. Trudniej też układa się, niż pointer, potrzebuje większej wprawy i corocznie pewnego przypominania troszury; ale dobrze ułożony, wynagradza sownice podjęte trudy.

że mu się prababka przypomnia i jednej zdrowej kości nie zaniesie do domu.

Na to dictum acerbum zaczął się pan Stuńczyk na razie stawiąc impertynencko, ale byłem tak zirytowany, że jeden energiczny kułak pod brodę, a kilka innych po żebrach, utrzymały moją powagę podoficera-ordynansa.

Wogóle ów Stuńczyk było to antypatyczne indywiduum. Mały, nikły, wiesznie kwękający, czarny, jak dyabeł; dawniej służył za kamerdynera u jakiegoś hrabiny, z którą nawet podobno był w Paryżu; z tego powodu ze swojej wszechwiedzy arcy-zarozumiały, musiał zawsze i do wszystkiego wsadzić swoje trzy grosze.

Jednem słowem, nieprzyjemna i nadęta sztuka, nieubiana przez wszystkich; miał tylko względny uhr. T., bo dobrze czyścił ubranie i niezłym był służącym. Podczas obłężenia Paryża dostał zapalenia kiszki i podobno umarł w lazarecie.

Wprawdzie do mortuis aut bene, aut nihil, ale wtedy ów moriturus narobił mi rzeczywiście tyle utrapienia i zgrzyoty, że pomimo zasad chrześcijańskich, któremi, jako katolik, jestem przejęty, nie mogę poświęcić mu w mojem opowiadaniu sympatyczniejszego wspomnienia.

Rozprawiwszy się z burszem hr. T., zirytowany tem nieprzyjemnem zajęciem, poszedłem do kancelaryi sztabowej przejrzeć papiery, które nadeszły z pułku. Między rozmaitemi raportami, znalazłem list, którego treść była następująca:

„W odpowiedzi na wniosek porucznika hr. T.

KOŃ MÓJ PODCZAS KAMPANII 1870 ROKU.

PRZEZ

Stefana Junoszę.

(Dalszy ciąg).

Muszę jednak przyznać otwarcie, że wiadomość, udzielona mi przez Michała, tak mnie zaniepokoiła, że prawie całą noc nie spałem. Nazajutrz, pomimo, że do południa nie miałem żadnej służby, wstałem wcześniej i poszedłem do stajni, w której razem z końmi hr. T. stała i moja Sznutel. Zastałem tam zacnego Stuńczyka, siedzącego na worku od obroku i ogryzającego jakąś kość, prawdopodobnie resztki śniadania pana T. Miał on minąć tak jakos dziwnie niepoceziwa, że krew zawrzała we mnie, a ponieważ nikogo więcej w stajni nie było, przypuściłem atak do niegodziwca, bez żadnych dalszych preludjy i w bardzo dobitnych i energicznych wyrazach, oświadczyłem mu, że jeżeli tylko jeszcze raz dowiem się, że sobie pozwala jakichkolwiek kombinacyj, dotyczących mojej Sznutki, to przy sposobności, jak go gdzie nacisnę samego, bez żadnego pardonu sprawię mu taką kąpię,

Setter-gordon jest tylko odmianą poprzedniego, która, oprócz niektórych cech odróżniających, polega głównie na pewnej i ustalonej maści tych wyzłów. Ściśle jednak biorąc, ma on głowę i uszy większe od tamtego, pierś szerszą, ciało bardziej kościste i miesistsze, a ogon cokolwiek krótszy. Włos powinien mieć jedwabisty, gładki i gęsty; nigdy kędzierzawy. Maść kruczej czarności z niebieskawym, pod światło, odzieniem, podpalanie czerwone lub koloru palonej siennej, a w żadnym razie nie żółte lub centkowane. Podpalanie winno pokrywać policzki, wargi, gardło, stopy, tylną powierzchnię przednich nóg, aż do łokcia, przednią powierzchnię tylnych do bioder, wewnętrzną powierzchnię ud, spód strzykuca, okolice odbytu, wnętrze uszów, a nad każdym okiem powinna się znajdować obszerna i świetna plama podpalana; wszakże podpalanie, chociaż obfite, bywa, co do obszerności, zmienne. Białe kolnierze i takież palce nie stanowią zarzutów, lepiej wszakże, gdy ich niema.

Setter gordon jest wogóle bardzo roztropny i zdany do polowania, tak, że często bez nauki robi z siebie, co potrzeba. Galopuje on bez szmeru, na zwroty szczególnie szybkie, a wystawiając, przybiera postawy bardziej urozmaicone, niż setter angielski, od którego jest wytrwalszy i mniej potrzebuje wody. Jest usposobienia wesołego i zawsze czynny. Z drugiej wszakże strony częściej boi się strzałów i łatwiej podlega nosaciznie, niż odmiana angielska, a czasami bywa tak głupi lub uparty, że nie z niego zrobić nie można.

Trzecią, główną odmianę stanowi setter irlandzki. Odmiana ta, oprócz właściwych jej cech, odróżniających ją od dwóch poprzednich, polega także na ustalonej maści, która powinna być zawsze czerwono-kasztanowata, mahoniowo-czerwona, na całym ciele, niekiedy jednak bywa z małą domieszką białej na środku czoła i piersi i cokolwiek od spodu, wszakże bez żadnych czarnych lub innych ciemnych kolorów.

Setter irlandzki ma głowę więcej wydłużoną, niż angielski, szczerpłą, czoło wysokie, czaszkę z tyłu sklepioną równo, albo nieco czubata. Uszy długie obwisłe, osadzone nisko i w tyle, sięgające końcami włosów do nosa. Oczy jasno brunatne lub piwne, duże, śmiałe i łagodne, innej barwy, albo wytrzeszczone nie są dobre. Nos kasztanowaty, czarniawo-brunatny albo ciemno-mię-

sistego koloru; ten ostatni jednak kolor mniejszej jest wartości. Policzki powinny mieć czerwone; piersi szerokie, ale nie zbytcznie, inaczej chodziłyby wolno, jakby zataczając się; nogi przednie proste, średnio kosmate, stopę ściśłą, małą, nieco wydłużoną; uda płaskie, proste, mięsiste, obrósłe na brzuchu silną kosmaczną brunatno-czerwoną koloru; łędwie długie, brzuch mocno podkasany. Futro powinien mieć nieco grube, włos prosty albo falowaty, średniej długości. Ogon settera irlandzkiego jest także prosty, wyciągnięty, mało w górę podniesiony, albo też tworzy poziomo przedłużoną linię grzbietu, niekiedy jednak trzyma go pies nawet niżej tej linii. Ogon powinien być obficie pokryty włosem szorstkim, po wierzchu kędzierzawym, a od spodu obwisłym; jednakże włos spadający nie powinien układać się ani w jedwabiste kędziory, ani w kitę puszystą, jak u psów newfoundlandzkich. Wogólności pies ten ma ogon niewiele ruchomy, nie strzychuje zbyt zwązo, trzyma go więcej spuszczonej i uderza nim o tylne nogi. Galopuje on rączo, jest silny i wytrwały, wystawia dobrze, a raz dobrze ułożony i zaprawiony do pracy, wyrównywa innym setterom i w Irlandyi bardzo jest ceniony; z powodu jednak skłonności do uporu, jest trudniejszy do ułożenia.

Te są główne rasy i odmiany najlepszych wyzłów, znanych u nas pospolicie pod ogólną nazwą angielskich. Wprawdzie zachodzą między niemi ważne różnice, wszystkie przecież posiadają tyle przyrodzonych przymiotów fizycznych, dobrych instynktów i zdolności, że wogóle, każdy wyżej tego pochodzenia daje się łatwiej i prędzej, niż inne, ułożyć na doskonałego psa myśliwijskiego. Istotnie, można liczyć na to, co daje sama natura, ale pod pewnymi warunkami, które zapewniają i ułatwiają jej dobroczynną działalność.

Wiadomo, że starych psów nikt nie układa, tylko młode, kilkumiesięczne; myliłby się jednak ten, kto by sądził, że pierwsze lepsze szczenię, po psach rasowych, będzie już posiadało wszystkie potrzebne do polowania przymioty. Tymczasem, żeby takim być mogło, powinno być po rodzicach silnych i zdrowych, dobrze utrzymywanych i dobranych, w właściwym wieku złączonych i z odpowiedniego miotu; słowem, chcąc mieć dobrego wyzła do polowania, potrzeba, przedewszystkiem, posta-

z dnia tego i tego — donosimy, że po wysłuchaniu raportu weterynarza pułkowego X. i zważywszy całą sprawę, pozwalamy, w interesie służby, na czasową zamianę konia służbowego oficera, „Adolfa“, na naszego konia szwadronowego, „Sznutek“, który jest dany do użytku podoficerowi w. B., odkomenderowanemu czasowo z pułku do służby sztabowej“.

Podpisany mój pułkownik, rotmistrz i wachmistrz. Może szanowny czytelnik sobie wystawić, jakiego uczucia doznał po przeczytaniu tego listu.

Kto jest prawdziwym amatorem koni, kto odhylał niebezpieczną kampanię na koniu, na którego mógł liczyć w każdym wypadku, kto umie się przywiązać całym sercem do takiego towarzysza broni, oceniając jego zalety i przymioty, ten pojmie łatwo, jak bardzo przykrem jest postradanie takiego konia, jak smutno żegnać takiego przyjaciela!

Cóż było jednak robić — nie zmienić niestety nie mogłem.

Popołudniu nastąpiła formalna zamiana koni, sam oddałem moją Sznutek hr. T., a odebrałem Adolfa, którego wziął poczciwy Kapalka, zafarasowany, również jak ja, tą prawdziwie bolesną dla nas sprawą.

Ostentacyjnie, własnoręcznie oddanie konia, jak i cada ta afera, zdaje się w rezultacie nie była przyjemną hr. T., to też ulotnił się poprzedziej, a i szanowny Stuńczyk poznał w końcu z mego całego zachowania, że nawarzył sobie niepotrzebnie piwa — i że dyabło będzie

się musiał mieć na bacznosci, ażeby ze mną znów nie znalazł się na cztery oczy.

Postanowiłem robić wszystko, co możliwe, ażeby odzyskać moją Sznutek, chociaż tylko słabą mgiełką mieć nadzieję.

Na razie, miałem przynajmniej tę przyjemność, że byłem razem z moim ukochanym koniem, że go mógł codziennie odwiedzać, pięścić, bawić się z nim i patrzeć na niego, co sprawiło mi niemało satysfakcji.

Hrabia T. stracił bardzo wiele w moich oczach; sobkowstwo jego, brak koleżeństwa i podstępne postąpienie w kwestyi zamiany koni, podobać mi się w żaden sposób nie mogły.

Ze hr. T. potrzebował mnie na każdym kroku, że mu byłem bardzo dogodnym, powiedziałbym nawet, chwilowo niemal niezbędnym — o tem wiedziałem dobrze, postanowiłem przeto moją dogodność względem niego zredukować do minimum.

Na drugi dzień, czy nawet tego samego jeszcze wieczora, pracowaliśmy w kancelaryi; hr. T. dał mi, jak to zwykle czynił, jakiś okólnik do przedłożenia na francuski. Wtedy kategorycznie oświadczyłem mu, że zamiana mego konia podzielała na mnie tak jakos niekorzystnie, że zapomniałem nietylko języka francuskiego, ale nawet mego własnego, że więc pomimo najszczerzej chęci, chwilowo nie mogę służyć tłumaczeniem, z obawy, ażeby to nie wypadło zbyt źle; prosiłem go uprzejmie, ażeby poczekał czas jakiś, a ja przyszedłszy nieco do siebie po nieszczęściu, jakie mnie spotkało, i ochłonąw-

rać się, żeby się takim urodził. Następnie zaś trzeba obchodzić się właściwie z suką szczeniłą i po oszczeniu-niu się, umieć wybrać szczenięcia do chowania, czuwać nad ich dobrem wykarmieniem przez matkę i zdrowiem początkiem odchowaniem.

Psy i suki rozplodowe nie tylko powinny być czyste rasy, odznaczać się piękną budową, siłą i zdrowiem, ale nadto powinny mieć jak najwięcej wrodzonych myśliwskich zalet i być dobrze ułożone. Ten ostatni warunek nie jest wprawdzie niezbędny, stanowi przecież jedną rekompensację podatności szczeniąt do tresury.

W zasadzie, należy łączyć ze sobą wyżyły tylko tej samej rasy, a nawet tylko tej samej odmiany. Wrazie niemożności dobrania tej samej odmiany, trzeba zachować tożsamość rasy i łączyć pointery z sobą, a settery ze sobą. Łączenie pointerów z setterami daje przychowek nieładny, nieokreślony i taki mieszaniec, obok nieestetycznego wyglądu, ma częściej wady, niż przymioty rodziców; wyjątki zaś nie mogą służyć za zasadę. Należy także pamiętać, że settery nie noszą przymieszki obcej krwi, gdyż przez to łatwo bardzo utracają właściwe swej rasy zalety.

Jeżeli i rasy dobrać nie można, to potrzeba łączyć pointery z innymi wyżłami gładkimi, najbardziej do nich zbliżonymi kształtem i własnościami, a settery znów z wyżłami o długim włosie, jak np. z wyżłami kurlandzkimi, spanielami i t. p. W ostateczności, łączyć, aby wyżyły z wyżłami. Szczenięta mieszzańce, mające w sobie tylko jakąś część krwi wyżłej, niewarte są chowania; nie tylko bowiem niezdatne są do polowania i układania, ale są jeszcze szkodliwie, gdyż mają skłonności do polowania samopas i niszczenia zwierzyzny.

Nie mówimy tu zresztą o próbach i doświadczeniach z krzyżowaniem ras, które doprowadzają do ciekawych i nieraz znakomych rezultatów; wszakże i najlepsze, ustalone już dziś rasy, powstały właśnie tą drogą. Ale kto chce mieć odrazu dobrego wyżła, powinien, albo sam dochować się go podług powyższych wskazówek, albo, nabywając szczenię, dobrze obejrzeć jego rodziców i przekonać się o rodowodzie.

Maść jest kwestyją gustu: jedni preferują jednodystajną, inni dwubarwną, i stosownie do tego łączą pary rozplodowe. Nie należy jednak dla otrzymania

ulubionej maści poświęcać rasy lub takiej odmiany, która polega głównie na ustalonym kolorze, jak np. setterów-gordonów i irlandzkich. Wogólności, psy kolorów ciemnych i jednodystajnych, czarne, kasztanowate, brązowe, uważane są za wytrwalsze i silniejsze, chociaż bywają niekiedy twardsze i złośliwe; łagodniejsze i podatniejsze do ułożenia są maści białej, żółtej, płowej, wogóle jasnej. Wyżyły maści mieszanej, lecz ciemnej, czarnej z kasztanowatą, brązową, ciemno-czerwoną, nie uważają się za ładne; lepiej wygląda, przy głównej maści ciemnej, mała domieszka białej w niektórych miejscach od spodu. Psy czarne z białymi łatami lub nadwórt, nie są poszukiwane. Za najładniejsze zaś uważają się czyste białe z niewielkim dodatkiem żółtej maści, albo żółte z większą lub mniejszą przymieszką białej. Maść troista zdarza się nieczęsto i wzbudza podejrzenie co do czystości rasy.

(D. c. n.)

KORESPONDENCYA.

Z Kujaw.

Zwierzostan tutejszej bezleśnej okolicy, sądząc z poniżej przytoczonej kroniki, jest bardzo zadawalnający, co w znacznej części przypisać należy przesładowaniu w polu psów, drapieżnej zwierzyzny i kłusowników, a także emulacji powstałej pomiędzy urządzającymi polowania.

Dzięki tak tym ambicyjkom, jak i dobrze zrozumianemu gospodarstwu myśliwskiemu, polujących w jesieni z wyżłem na kota prawie się tu nie spotyka; natomiast każdy z amatorów urzadza u siebie dorocznie dwa polowania: jedno w miesiąc wrześniu na kuropatwy, których w ciągu dnia od kilku fuzji pada po sto kilkadziesiąt, jak w Krotoszynie, Przywieczeryźnie, Straszewie i wielu innych miejscowościach, a drugie w porze zimowej, specjalnie na zające i liay.

Brak lasów nie daje sposobności spotykania się z grubą zwierzyzną. W sezonie ubiegłym, do udatniejszych i starannie prowadzonych polowań, zaliczyć wypada: w Bądkowie

szy ze zmartwienia, nieco odzyskam władzę umysłową.

Argument ten nie dowodził się naturalnie hr. T., ale odrazu postawiłem kwestyję mego konia jasno — i przygotowałem się na wszelkie nieprzyjemności z całą rezygnacją.

Dalszych utarczek z hr. T. nie będę opisywał, było ich może za wiele, a żeby je wyszczególnić i nudzić tem i tak może aż nadto cierpliwego czytelnika — jednakoż nie mogę się powstrzymać od opisu jednej wycieczki i trochę zabawniejszego epizodu.

Z hr. T. wyjeżdżałszym odczinnie, a ja zauważyłem, że moja Sznutel, spokojna podemną, jak dziecko, hr. T. robiła rozmaite nieprzyjemności i figle, które wcale nie cechowały konia wojskowo-posłusznego; nie badałem poprawda, co było tego przyczyną, bo aż nadto byłem o tem przekonany, że poeciwy Kapalka, który był w jednej stajni ze Sznutlą, urządził jakieś sztuki, a żeby hr. T. miał mniej dogodnego konia, niż się tego spodziewał. Przedewszystkiem, zdaje się, postarał się o to, że hr. T. zaraz na trzeci dzień odpusłu Sznutel pod siodłem, a odpusłu w tak wysokim stopniu, że była ona przy dosiadanu niemal niemożliwą, potrzeba było bowiem dużo trudu i zachodu, a żeby hr. T. mógł się dostać na siodło.

Piątego dnia po zamianie, jechaliśmy do miasteczka Varance, celem rekwirowania owsa, siana i słomy dla sztabu. Jechało nas kilkunastu, rotmistrz hr. T., podporucznik v. R., ja, jeszcze trzech podoficerów, kilku szeregowców i kilka furgonów.

Klacz zaraz przy wsiadaniu była niemożliwą — nie chciała stać, wspiwała się, stulała uszy, zgrzytała zębami, ale hr. T. wsiadał ostrożnie i znosił z cierpliwością garbienie się Sznutli, szczupaki, które od czasu do czasu dawać chciała, bocznie się, branie lba między nogi i różne inne nieprzyjemne wybryki. Wkońcu utemperowała się nieco i szła spokojnie.

Po drodze mijaliśmy na bruku oddział naszej artylerji, a armaty przed nami i furgony, które szły w tyle, robiły nieznosny turkot po kamieniach; to już wcale nie podobało się Sznutli; boczyła się, przestraszała, zgrzytała zębami, parskała, aż w końcu dała tak szalona lansada z drogi na pole, że hr. T. nie mógł się utrzymać w siodle, spadł, i w obec nas wszystkich wycisnął na mokrym piasku bardzo wyraźne kontury swego „centrum gravitatis“.

Rozgniewany i mocno zaambarasowany, dosiadł przy pomocy szeregowców Sznutli, wpakował jej kilka energicznych ostróg w bok, aż jej biedaczce krew trysnęła i zirytowany pojechał z nami dalej.

W Varance mieliśmy dużo do czynienia, koniom i ludziom trzeba było dać wypocząć. Umieściliśmy więc konie nasze w jednej stajni, zostawiliśmy przy nich podwójny „odwach“, a sami poszli na miasto posilić się. Nie mogliśmy się daleko od koni oddalać, i trzeba było wyszukać gdzie najbliższe, co do zjedzenia. Jako ordynans hr. T., byłem przy nim i z podporucznikiem v. R. weszliśmy we trzech do małej jakiejś traktierni. Jedząc, co nam na prędcę podać mogli, spostrzegł hr. T., że

własności p. Zd. Bartha, Straszewie p. B. Sulimierskiego, Lubaniu p. Wl. Pruskiego, Jaranowie p. K. Dzierzbickiego, Niegibalicach pp. Busse, Sierzchowie p. R. Bernera, Konecku p. K. Sulimierskiego, Przywieczerzynie p. R. Kryńskiego, Węslawicach p. Br. Kretkowskiego; wszędzie liczba ubitego zwierzyny, z małym wabianiem, blizką była setki. Rezultat ten, jak powiedziałem, osiągnięto w ciągu ostatnich lat kilku systemem jednorazowych zbiorowych polowań.

Nic bowiem tak ujemnie nie wpływa na ilość zwierzyny, jak częste płoszenie jej, co ma miejsce tam, gdzie kuchcie lub polowemu dozwolono jest codzienne chodzenie z bronią.

Zwierzobj.

WSPOMNIENIA

O POLOWANIACH I KONIACH

przez

J. G. Whyte Melville'a.

(Z angielskiego).

(Ciąg dalszy).

Jakkolwiek lekkość ręki daje wielką przewagę w steeple-chasie i na polowaniu, najlepiej jednak bacznym obserwator ocenić może wyrafinowaną subtelność tego, co się zwie ręką przy zwykłej jeździe na spacerze. Wielka ulica Hyde Parku jest miejscem, gdzie ta zaleta najpiękniej może się okazać i gdzie, trzeba wyznać, niestety, najrzadziej się ją spotyka. Doskonały koń spacerowy, który, w cantrze i stepie, może przebieść pięć mil angielskich na godzinę, co nie jest małą próbą szybkości, powinien być tak ujeżdżony i tak prowadzony, żeby mógł zmieniać nogę, gdyby tego od niego żądano, za każdym krokiem. Widziałem jeźdźca, który przejechał pół mili angielskiej pomiędzy drzewami, przecinającymi

Rotten Row, nie ominąwszy ani jednego. Koń zmieniał nogę kolejno, w miarę, jak miał skrócić w prawo lub w lewo, kierowany tylko lekkim pochyleniem się jeźdźca w tę lub ową stronę, i dotknięciem nogi i kolana, a było ono tak słabe, że go nawet ciśnieniem nazwać nie można. Jakże rzadko zdarza się widzieć konia, skracającego poprawnie. Zwykle pozwalają mu to czynić na łopatkach i odsuwają tylną nogę tak daleko, że nie mogłyby w niczem dopomóc mu, gdyby się potknął lub pośliznął, co na londyńskim, często wilgotnym bruku, niezawodnie go o upadek przypawi. Nawet w stepie lub w olnym kłusie, musi koń się zbierać i noga jeźdźca powinna naciskać bok od strony zewnętrznej, żeby cała siła nogi i kolana skupiona była pod jego własnym i jeźdźca ciężarem. W cantrze musi naturalnie ruszyć od nogi na zewnątrz, w przeciwnym razie mógłby drugą zaczepić i powalić się na ziemię całym ciężarem.

Widziałem niegdyś sławnego Lorda Anglseya, jak skręcał dziedzielnicę razy z rzędu, na rogu Piccadilly i Albenarle Street, dopóki koń nie zawrócił tak, jak on sobie życzył. Stary wojak o wspaniałej i pięknej postawie, miał, jak wiadomo, przypawioną nogę, której niewłaściwe ruchy psuły nieraz ową wyszukaną doskonałość jazdy, tak przez niego ulubioną. Za dwudziestym razem udało mu się jednak i tłum, który się zebrał, żeby mu się przypatrywać, z radością skorzystał ze sposobności, aby zrobić owacyę bohaterowi z pod Waterloo.

Ze wszystkich jeźdźców, którzy używają spacerów w Hyde Parku, za naszych czasów najbliższą rękę posiada pan Mackenzie Greaves, dawny oficer kawalerji; jest on pasjonowanym amatorem polowania i koni, zajmując się też od niejakiego czasu wszelkimi subtelnościami szkoły, która nigdzie nie doszła do takiego rozwoju, co w Paryżu, gdzie zwykle pan Greaves mieszka. Patrząc na niego, jak na ujeżdżonego przez siebie koniu przemysłka się przez tłum, na wzór zimnej rybki, swobodnie, szybko i żręcznie, zdając się kierować swego wierzchowca tylko siłą woli, można dopiero zrozumieć, w jaki sposób powstał w dawnej Grecji męt o Centaurach. Tak on, jak generał Laurensen, którego imię już wzmiankowałem, trzymają się systemu pana Baucher, polegającego na doskonałym zbadaniu natury konia, tak, iż ujeź-

przy spadnięciu z konia wyrwał mu się cokolwiek rękaw od mundura, a ponieważ hr. T. był bardzo „correct“ w ubraniu, przeto postanowił natychmiast naprawić defekt swego stroju; igłę miałem przy sobie, podałem ją więc hr. T., ale nie było nitki. Hrabia T., naturalnie nie wiedział, jak zażądać od gospodyni nitki po francusku, na mnie był zadąsany, więc nie prosił już wcale na tłumacza, ale v. R. powiedział mu, że nitka po francusku nazywa się „un fil“.

Zaczęła się więc najkomiczniejsza rozmowa hr. T. z gospodynią.

— He! Burschuase! — co miało oznaczać: He! He! Bourgeois!

— Monsieur.

Hr. T. zaczął coś mówić, wskazując na wyrwany pod pachą rękaw, czego gospodyni wcale nie rozumiała.

— Mais monsieur! certainement, je ne comprends pas, ce que vous voulez me dire! mais...

— Nix mais! Nix mais! Donnerwetter, jetzt parle je! — a wskazując pod rękę, zaczął wołać: — Madame! avez-vous une fille, donnez-moi une fille pour moi — comme-ça!

Na to, nasza młoda, ładna i figlarna gosposia, zaczęła się głośno śmiać i wołać:

— Regardez le bon monsieur! A la bonne heure il demande ma fille en mariage! Et les noces, mon brave, quand auront-elles lieu? Attendez, je vais vous présenter votre fiancée!

Poczem wybiegła do drugiego pokoju i śmiejąc się

do rozpuku, przyniosła nam w poduszce przesłianą kilkumiesięczną dziecinę, która, jasnymi jak niebo oczkami, zaczęła się z zdziwieniem przypatrywać niezwykłej scenie.

Hrabia T., zięć „in spe“, oniemiał na widok dziecka; nie wiedział, co to wszystko ma znaczyć, czerwony z gniewu, jak burak, zaczął interpelować pana v. R. — suponując, że to on z niewczesnych żartów umyślnie nazwał źle nitkę „un fil“, chcąc przez to wprowadzić hr. T. w komiczne i imbarasowne położenie.

Chcąc bardziej jeszcze upokorzyć hr. T., wdałem się w tę sprawę i dokładnie wyjaśniłem gospoii, o co właściwie idzie hr. T., a ta, i mimo że jeszcze go wstrzymała od śmiechu i zrozumiały wrzeszcze, o co chodzi, z całą uprzejmością i elegancją, wrodzoną francuskom, sama, swemi paluszkami naprawiła zdefektowany mundur hr. T.

Zdaje mi się mocno, że tak spadnięcie z konia, jak niefortunne nieporozumienie z gospoii, zdekoncertowały hr. T. i zraziły do Sznutli; to też na trzeci dzień powyższych wypadkach, dostałem rozkaz z mego szwadronu, żebym odprowadził „Adolfa“, a odebrał z powrotem kochaną moją Sznutle.

Przyprowadziłem ją więc, uściskałem serdecznie, obspiałem tysięcznemi cudzościami, uraczyłem chlebem i cukrem — a za hr. T. znów pisałem i mówiłem po francusku i napowrót starałem się być mu dogodnym.

(D. c. n.)

dzenie jego staje się prawdziwą nauką; zasady jej są takskomplikowane, że niepodobna ich tu wyliczać, lecz najgłówniejszym, elementarnym warunkiem jest, żeby nigdy nie pozwolił koniowi cofać się przed wędzidłem.

— Spuścić ręce! — jest hasłem dziewięciu na dziesięciu dobrych jeźdźców, gdy uszeń wyrzuci głowę w górę, żeby ująć przemocę władzy.

— Nie, — odpowiada Baucher — przeciwnie, ściągnięcie mocniej, aby zmusić buntownika do posłuszeństwa, a jeżeli potrzeba, ściśnijcie kolanami, a nawet użyjcie ostrogi, a gdy poczujecie, że staje się wam uległym, wtedy szybko, w jednej chwili popuszczcie mu cugli, a będziecie go mieli zupełnie w rękę.

Próbowałem i ja nieraz tego systemu i skłonny jestem uwierzyć, że jest on oparty na zdrowym rozsądku; ale we wszystkich naszych stosunkach z koniem, powinniśmy pamiętać, że z natury ma on usta delikatne i czułe, chociaż tak często stają się twarde skutkiem złego i gwałtownego obchodzenia się, siła zatem, której względem konia używamy, powinna być tak akuratanie wymierzona, jak krople landanum, podane choremu.

Przeznaczeniem cugli jest kierować koniem, a nie służyć za punkt oparcia dla jeźdźcy i ten, kto nie czuje się bezpiecznym, jeżeli nie trzyma się czegoś, niech nie zwąta na śmieszność i by uniknąć niebezpieczeństwa, zamiast targać za cugle, niech się chwyci grzywy.

Bez żartu, sposób ten nie jest złym, w chwili, gdy się jest blizkim utracenia równowagi i gdy instynktownie chcielibyśmy do niej powrócić; wtedy np. kiedy koń wydobywa się z trzęsawiska, albo osunie się tylnymi nogami w rów lub potknie z jakiegokolwiek przyczyny, gdyż nie tak nie paraliżuje jego usiłowań, jak szarpnięcie cugliami w chwili niestosownej. Powinniśmy używać tego przyrządu jedynie w celu, do którego został wymyślony, a mocne siedzenie w siodle jest koniecznym warunkiem lekkiej ręki. (D. c. n.)

Rozmaitości.

Rimko Rajjis pp. Dorożyńskiego i Skarżyńskiego, który w r. z. wygrał moskiewskie Derby, a następnie został zatrzymany w robocie wskutek kulawizny na tylną nogę, obecnie budzi ponownie nadzieje, że będzie mógł występować z powodzeniem w szrankach i zapisano na duże nagrody, przeznaczone dla koni 4-letnich i starszych.

Klacz: Rozi-Nini i Cassandra, o nabyciu których wzniakowaliśmy w zeszytach numerza „Jeździec i Myśliwy”, kupione zostały za pośrednictwem Connera, trenera bar. Lipharta. „Rozi-Nini” (Remeny i Sophie) ur. w 1889 r. startowała ośm razy i wygrała cztery nagrody na ogólną sumę 6,490 guld. „Cassandra” (Balvany i Capua) również ur. w 1889 r. biegła szesnaście razy i zdobyła trzy pierwsze nagrody i trzy drugie, których ogólna suma wynosi 7,487 guld.

Enrique, o nabyciu którego przez Główny Zarząd Stadnin donosiliśmy, ma pozostać we Francji w stajni p. Blanc i na wiosnę ma biegać pod jego barwami, a dopiero później zostanie wysłany do rządowej stajni w Rosji.

Zamknięcie. Podług „Saratowskiego Listka”, na odbytej w Saratowie sesji członków towarzystwa „Klusaków”, w dniu 17 stycznia, postanowieniem zostało zlikwidowanie i rozwiązanie towarzystwa.

Decyzja zamknięcia towarzystwa pochodzi ze smutnego stanu jego interesów, wskutek czego główny zarząd stadnin odmówił dorocznego subsydjum w sumie rs. 2,000 i zatwier-

dzenia budżetu na rok b., dopóki główny wierzyciel, niejaki p. Zajfert, zaspokojonym nie zostanie. Panu Zajfertowi zaś winno jest towarzystwo od lat trzech 3,000 rs. i na zaspokojenie tego długu nie posiada żadnych funduszów. A tak na jego nieruchomościach, jak i 1,200 rs. depozytu, złożonego w miejskim banku, oddawna położone są areszty, tak przez p. Zajferta, jak i Druzina

W ten sposób ma zakończyć swój żywot jedno ze starszych towarzystw „rysałków”. Podług „największych” wiadomości, „podobno” p. Zajfert rzeka się swoich pretensyj, aby umożliwić towarzystwu przedłużenie egzystencji.

Pierwsze żrebięta i bliźniaki nie budzą zwykle wielkiego zaufania w hodowcach, gdyż doświadczenie uczy, iż są to po większej części zwierzęta słabe, że padają w żrebięcym wieku, a w najlepszym razie nie są w stanie znieść trudów treningu. Nie jestto jednak zasada ogólna i dużo jest tu wyjątków, a „Evening Standard” podaje cały szereg bardzo zajmujących przykładów.

I tak, zaczynając od trochę dawniejszych czasów, najlepsze cztery konie wychowane w 1867 r.: „Anthony”, „Conductor”, „Pyrrhus” i „Pantaloön” były pierwszymi żrebiętami, dalej były niemi również „Dr. Sintax”, słynny „Sir Hercules”, a przedewszystkiem protoplasta tylu znakomych koni: „Touchstone”.

„Touchstone” urodził się w stadzie ks. Westminster i ponieważ był pierwszym żrebięciem, i z tego powodu male budżet nadzieje, został przez swego właściciela подарowany w prezencie.

Ze znakomitszych bliźniaków można wymienić „Elisabethę”, która biegła w Oaksie w 1803 r., „Waterloo”, a przedewszystkiem „Nicolo”, zwyciężca w „St. Leger” i „2,000 gwinej” i faworyta do Derby w 1823 r. W późniejszych czasach odznaczył się „Jonathan Hayne”, zwycięzca North Shropshire Stakes w 1847 r.; „Prairie”, która wygrała w 1845 r. Huntingdonshire Stakes; „King Papin” od Orlando i Princess, który od 1852 do 1855 r. zbierał tryumfy na torach; „Mogador”, zwycięzca nagrody Spring Cup w Liverpoolu i w wielu innych gonitwach w 1849 r.; „Spring Daisy” ur. w r. 1879 r. od Springfield’a i Crocus, wygrała Nursery handicap w Manchester, a później nabyta została do Ameryki i w końcu „Trapeze” ur. w r. 1881.

Bardzo ciekawy proces toczy się obecnie w Budapeszcie. Prywatny hodowca wytoczył proces Rządowi, żądając 2,300 florenów odszkodowania, gdyż ogierem, nabytym od Rządu, pokrył siedm swoich klaczy, z których szesć pozostało jalo-wych, a tylko jedna się ożrebiła. Skarżący występuje więc z pretensyj, iż poniósł stratę, równającą się wyżej wymienionej sumie, gdyż klacze swoje odbowywał z ogierem, który nie był zdatny na reproduktora. Zarządzający stadem ze swej strony utrzymuje, że Rząd, sprzedając ogiera, „żadnej gwarancji nie dawał”, że zatem i za straty odpowiedzialnym być nie może

Wyrok w tej sprawie jeszcze nie wydany; będzie on bardzo interesujący dla wszystkich hodowców koni.

W Scheveningen, w Holandji, między 1-ym czerwca a 30 września, ma się odbyć międzynarodowa wystawa sportowa. Figurować na niej będą wszelkiego rodzaju wyroby, przedmioty i maszyny, odnoszące się do wszystkich sportów. Wystawa obejmować będzie 12 grup: pierwsza ma zawierać wszystko, co się tyczy koni i jazdy; druga, myślistwa i strzelania; trzecia poświęcona będzie sportowi welocypadowemu; czwarta wodnemu; piąta obejmować będzie gry i zabawy; szósta rybołówstwo, dalsze zaś łyżwiarstwo, oraz przeróżne przedmioty, pozostające w związku ze sportem.

Wystawa ta, urządzona staraniem miłośników sportu, cieszy się ogólną sympatją i to nie tylko w samej Holandji, ale i po za jej granicami.

Z Janowa. Następujące klacze pełnej krwi, przyw-
tanych właścicieli, przysłane tu zostały do odchowania.

(Dalszy ciąg).

- Korsaka.
61. La Puebla, źr. z Boyardem.
62. Marietta, źr. z Salvatorem.
63. Halka, źr. z Roehamptonem.
64. Snowbell, źr. z niezadeklarowanym ogierem.
T. Dorożyńskiego.
65. Gertruda, źr. z Roehamptonem (po Highlander).
66. Krasnoe Seło, źr. z Szamanem.
67. Mandolina.
68. Tombola.
L. Grabowskiego.
69. Felicycja, źr. z „Panem Grabowskim“.
70. Drumla, źr. z Sasiadem.
71. Savella, źr. z Kordeckim.
72. Princessa (po Nougat), źr. z Kordyanem.
Ks. Kantakuzen.
73. Dyana, źr. z Bobb-by.
74. Odaliska, źr. z Groźnym.
75. Uspieszna.
Koniewalskiego.
76. Graminée, źr. z Konkordatem (po Kaiserze).
77. Niewzгода, źr. z Kartuszem (po Consul'u).
Konoplina.
78. Her Majesty.

W uzupełnieniu wiadomości, podanych w poprzednim numerze naszego pisma, o klaczach pełnej krwi, sprowadzonych do Janowa, mamy do nadmienienia, że dwie klacze hr. Niroda: Marquisa i Minia będą wysłane do Moskwy, do odchowania z Tritonem. Liczba zatem matek przyw-
tanych właścicieli, po dzień 20 lutego, będzie się zawierać w cyfrze 76, a nie 78 sztuk. Ale podług otrzymanych deklaracji, zaznaczona liczba przejdzie chyba setkę.

Możemy jeszcze dodać, że Sara (Nr. 58) generała Arapowa jest źr. z Mirabeau, a Chimera (Nr. 59) Wielkiego Księcia Dymitra Konstantynowicza, jest źr. z Braconnierem.

Żrebięta pełnej krwi, urodzone w Janowie w 1892 r.

31 stycznia, klaczka gniada po Typhusie i Kumużce, hr. A. Niroda.

1 lutego, ogierek s-gniady, po Boyard i La Puebla — p. Korsaka.

6 lutego, ogierek gniady, z gwiazdką na głowie, po Consul'u i Fridhom—bar. Wulfa.

10 lutego, klaczka gniada, po Roehamptonie i Gertrudzie—T. Dorożyńskiego.

13 lutego, klaczka kasztanowata, z białą strzałką na głowie, po Consul'u i Vanille—własność janowskiego stada.

13 lutego, ogierek s-gniady, na głowie biało odmiany, tylne nogi do połowy piszczeli białe, po „Panu Grabowskim“ i Felicycie—L. Grabowskiego.

13 lutego, ogierek gniady, po Roehamptonie i Łowczy—A. Daszewskiego.

14 lutego, klaczka kasztanowata, na głowie biała strzałka, przednie nogi za pęciny białe, a lewa tylna częśćią do kolana biała, po Braconnierze i Enmie—A. Daszewskiego.

15 lutego, ogierek gniady, z białą strzałką na głowie, lewa zadnia noga wyżej pęciny biała, po St. Gatien i Koronie—hr. A. Niroda.

15 lutego, klaczka gniada, z białą strzałką na głowie, lewa tylna noga po pęciny biała, po Braconnierze i Kartince—ks. Strogonowa.

15 lutego, ogierek gniady, tylna noga po pęciny biała, po Consul'u i Lilli Wenedzie—Woroncowa Iwanowa.

19 lutego, ogierek kasztanowaty, na głowie łysina, tylne nogi do połowy piszczeli białe, po Kordeckim i Savelli—L. Grabowskiego.

Żrebięta pełnej krwi, urodzone w Krasnem, w stadzie hr. L. Kraszińskiego.

6 lutego, Image spłodziła gniadego ogierka po Rulerze. Tegoż dnia, Lady Aleksandra urodziła ogierka gniadego, po Incendiarym.

10 lutego, Scotilla spłodziła ogierka gniadego, po Rulerze.

Stajnie Treningowe.

I.

Stajnia Ludwika hr. Kraszińskiego (J. Dobrogost) w Moczydle.

1. „Priam“, og. kasztanowaty po Highlanderze z kl. Enonymy, 6 lat.
2. „Astrea“, klacz kaszt., po Zützenie, z klaczy Reate 6 lat.
3. „Tormentor“, og. gn. po Zützenie, z kl. Image, 5 lat.
4. „Aquila“, klacz kaszt., po Highlanderze, z klaczy Reate, 5 lat.
5. „Tiverton“, ogier gn. po Lambtonie, z klaczy Niedola, 4 lat.
6. „Erostrat“, ogier gn. po Incendiarym, z kl. Ilias, 3 lat.
7. „Rialto“, ogier gn. po Flageolet, z kl. Reate, 3 lat.
8. „Austrahien“, og. kaszt., po Zützenie, z kl. Fauny, 3 lat.
9. „Pożar“, og. kaszt. po Incendiarym, z kl. Miss-Nelson, 3 lat.
10. „Orwell“, og. gn. po Soferze, z klaczy Fair-Nell, 3 lat.
11. „Felixstove“, og. gn. po Lambtonie, z kl. Queen-Ann, 3 lat.
12. „Indiana“, kl. gn. po Merry-Hampton, z kl. Indian-Star, 3 lat.
13. „Honeycomb“, klacz gn. po Soferze, z kl. Hertha, 3 lat.
14. „Złota Rybka“, kl. kasz. po Ockhorst, z kl. Industry, 3 lat.
15. „Elbogen“, og. gn. po Roehamptonie, z kl. Queen-Ann, 2 lat.
16. „Volosco“, og. gn. po Incendiarym, z kl. Mercy, 2 lat.
17. „Perkunos“, og. kaszt. po Esterlingu, z kl. Gipsy-Craft, 2 lat.
18. „Quarnero“, og. gn. po Incendiarym, z kl. Black-Mare, 2 lat.
19. „Sebenico“, ogier kaszt. po Zützenie, z kl. Miss-Nelson, 2 lat.
20. „Fiume“, kl. gn. po Soferze, z kl. Ilias, 2 lat.
21. „Lissa“, kl. gn. po Zützenie, z kl. Francesca, 2 lat.
22. „Almissa“, kl. gn. po Soferze, z kl. Alice, 2 lat.
23. „Milna“, kl. gn. po Zützenie, z kl. Alabama, 2 lat.
24. „Yvona“, kl. gn. po Incendiarym, z kl. Lady-Alexandra, 2 lat.
25. „Bravura“, kl. gn. po Zützenie, z kl. Fanny, 2 lat.

II.

Stajnia Magdaleny hr. Kraszińskiej (Paradox).

1. „Stella“, kl. ciemn. gn. po Soferze, z kl. North-Star, 3 lat.

Zokej, W. Dunn
Trenor, F. Bray.

MIESIĘCZNIK MYŚLIWSKI.

III.

Marzec.

Marzec, stojący na granicy dwóch pór roku, miesiąc przejściowy z zimy do wiosny, miesiąc zmienny i niepewny, stosownie do przeważającej w nim temperatury, może jeszcze

trzymać zwierzę w zimowych okowach, albo też pobudzić ją do radości i życia. W miarę więc tego, czy jest mroźny i śnieżny, czy też łagodny, ciepły i słoneczny, żyje ona dalej, jak w lutym, albo zmienia zimowe obyczaje, miejsca pobytu, sposoby żywienia się i wchodzi w nowe fazy życia.

Pomimo jednak swej nieśladości, marzec przynosi z sobą pewne prawa, którym zwierzęna podlega instynktowo, a które i gospodarz-myśliwy ma obowiązek szanować.

Grubsza, płowa i czarna zwierzęna, już w poprzednich miesiącach zaspokoila swoje popędy naturalne; przedewszystkiem więc jej samice, jako przyszłe matki, muszą być szczególnie ochraniać. Natomiast zajęce są w całej pełni swych godów, a dla wszelkiego plectwa rozpoczyna się dopiero wesele.

Należy przeto unikać wszystkiego, co by je mogło niepokoić, i przez to wpłynąć niekorzystnie na letni i jesienny zwierzostan.

W tym miesiącu łoś i jeleni trzyma się dalej gąszczów, jak w lutym, objada korę drzew liściastych i iglastych, oraz żywi się młodei ich pędami.

Sarny przebywają więcej na miejscach wzgórkowatych i krzewiastych, ale w bliskości pól; w miarę jednak, jak się ociepla, przuosą się w okolice niżej położone, na łąki i żywią się pączkami i pędami wierzby i osiczyny, trawą i ziołami.

Jeleni w marcu zrzuca rogi, a kozioł sarny w zupełności je odzyskuje i ściera z nich szypuł o drzewa.

Dziki chronią się zawsze w gąszczach, a gdy ziemi nie mogą *bechtat*, cierpią na niedostatek pożywienia i robią po nie dalsze wyprawy; odymnie oddziela się od stada.

Zające idą w podorywki, w pola zasiane ozimiami i w pobliżu im zarosia; parkują się cagle i koca.

Zając *marczak*, jako najstarszy z tegorocznej progenitury, najodpowiedniejszy jest pod strzał w końcu lata i na jesieni.

Głuszcze, cietrzewie i jarzabki zmieniają miejsca pobytu o tyle, że odszukują swoje zeszlizowane tokowiska, trzymają się od nich niedaleko, a jeżeli powietrze łagodne i ciepłe, już pod koniec tego miesiąca rozpoczynają grę i tokowanie.

Słonki, dzikie gęsi, kaczki, gołębie, przepiórki, bekasy i t. d. przylatują i obierają sobie odpowiednie miejscowości na letnie siedliska.

Kuropatwy coraz bardziej idą w pary; kaczor zaczyna deptać; bekasy lebnic i wszelkie inne plectwo, stosownie do temperatury, wabić się silnie lub słabiej.

Niedźwiedź rozwała swoją budę; wilki chronią się w bagniste i głębokie knieje, a w pobliżu obranych legowisk mniej wyrządzają szkody, niż dalej.

Lisy wyszukały już sobie i pokopały letnie siedliska, i teraz więcej siedzą w jamach, gdzie lizki przyspasabiają gniazda rodzinne.

Żuk wyjada w tym miesiącu od 4 do 6 młodych, kuna leśna rodzi 2—4, borsuk pielęgnuje dalej swoje potomstwo w norze.

Ptaki drapieżne wabią się, łączą i budują nowe, albo opatrują i naprawiają stare gniazda.

Koniec zimy, zwłaszcza jeżeli była ostra i długa, jest zwykle ciężki i szkodliwy dla zwierzę, która po wyczerpaniu się zapasów jesiennych w polach i lasach, osłabiona i wychudzona, potrzebuje i w marcu dalszej jeszcze opieki.

Dopóki więc rozbudzona na dobre vegetacja nie da jej naturalnego i w dostatecznej ilości pożywienia, należy jej dostarczać takowego, jak w miesiącach poprzednich, zapoatrzyć w nie remizy, dla płowej zwierzęny umieszczać w ostojach i na jej przejściach wiązki siana, snopki owsa, pęki galezi i liści, przygotowanych z jesieni i t. p., odnawiać zużyte lizawki, albo naprawiać i dopełniać dawniejszych. Wreszcie, niszczenie wszelkich sidiel, zastawianych przez złodziei, jak i wytrwałe ściganie ich samych, należy do koniecznych i zbawianych środków, ochraniających zwierzę, których nigdy zaniedbywać nie należy.

Właściwie uważając, w marcu ustaje wszelkie polowanie, i zaledwie tylko co do niektórej zwierzęny, z licznemi zastrzeżeniami i wyjątkami, może być dopuszczone. Obowiązujące przepisy dozwolają polować na samce łośie, jelenie i sarny (kozy), a na dziki bez takiego ograniczenia; należałoby przecież oszczędzać i maciory dla zachowania spodziewanego już potomstwa, jak się ochrania samice płowej zwierzęny.

Dziki są zbyt dobrą i cenną zwierzęną, żeby je skazywać na wytepienie, polując na nie i w ciągu całego roku i zarówno na samce, jak i na maciory.

Wolno także polować w marcu na głuszcze, cietrzewie i jarzabki, ale także tylko na samce; zaś na dzikie gęsi, kaczki, nury, słonki, bekasy, gołębie, chruściele, kurki wodne i kulici, bez żadnego, dla ich samie, wyjątku.

Zające, dropi, kuropatw i przepiórek wcale już bić nie wolno.

Jeżeli marzec jest ciepły, to, ku końcowi tego miesiąca, można już strzelać jarzabki na wabia, głuszcze i cietrzewie podczas ich gry porannej, o świtaniu, a słonki rąnkami i wieczorem na ich ciagu, zwłaszcza po ciepłym i spokojnym deszczu; właściwie przecież jest to polowanie dopiero kwietniowe.

Jak w ciągu całego roku, tak i w marcu prawo upoważnia, a obowiązek myśliwski nakazuje tępić zwierzęta i ptaki drapieżne, jak: niedźwiedzie, wilki, rysie, zbirki, lisy, kuny, łasice, wydry, orly, sokoly, jastrzębie, kanie, kruki, wrony, orki i t. p.

Na wilki urządza się oblawy, robi zasadzki, zakłada żelaza, trucizny i strzela się do nich, gdzie i jak można. Lisy, obok polowania na nie ze strzelbą, nie trudno jest, teraz odszukiwać i dochodzić z jannikami w norach, z kąd już wycinać je dobrymi psami, wykurzać, wykopywać, lub chwycić w sieci przy wylocie. W tym miesiącu nie trudno także wypatrywać przy budowie gniazd i bić plectwo drapieżne, albo je strzelać przy pułachu lub wreszcie, zwłaszcza jastrzębie łowić w kosze i na potrzaski.

M.

Odpowiedzi od Redakcyi.

Pani D. W. Wprawdzie, nieraz w potocznej mowie, aby określić rasę konia, dodaje się „folblut“, nie biorąc pod uwagę, czy ta kwalifikacja jest zupełnie właściwą. Wten sposób, omawiając czystość pochodzenia, np. perszerona, ardenna, kłusaka i t. d. dołącza się: prawdziwe folbluty“. Jednak, podobne określenie w pojęciu „pełności krwi“ nie jest właściwe, bo pochodzenie wzmiankowanych koni, nigdy dostatecznie stwierdzonem być nie może i są najczęściej zlepkiem niejednoletym.

Pod względem „czystości krwi“, jedne konie orientalne, pochodzące z bardzo starej rasy, najwięcej ustalonej, mają największe prawo do tej nazwy. Ale konie wschodnie dzielą się znów na przeróżne odcienia, jak: mało-azyatyckie, perskie, berberyjskie i każda z tych odnog, na jeszcze swoje poddziały.

Również pomiędzy koźmi orientalnemi są szlachetniejsze i mniej szlachetne i nigdy filiacja, sięgając do dalekiej przeszłości nie może być pewna. Zatem, koźmi „pełnej krwi“ albo „vollblutami“, można jedynie nazwać konie angielskie gonitowe, wychodzące wprost od koni orientalnych i których rodowody, co najwzniejsze, od lat 150 mogą być stwierdzone stud-bookami. A w każdej metryce folbluta, można znaleźć w dalekich stopniach, założycieli tego wielkiego rodu, jakimi byli: Godolphin, Arabian, Darley Arabian i Barley Turk.

P. A. W. Rozpoczęte studyum „Jazda na dystans“ jest pracą oryginalną, nie opartą na żadnym podręczniku. Różnorodne źródła, z których autor czerpał potrzebne mu fakta na poparcie swoich poglądów, są przytoczone. Podręczniki wyłączone zajmujące się „Jazdą na dystans“, nie są znane Redakcyi, ale na każde pytanie, odnośnie do tego przedmiotu, Redakcyja gotowa jest udzielić najbardziej szczegółowych objaśnień i wskazań.

P. W. Ro. z *Czołyszyna*. Szanowny Pan jest zapisany na liście rocznych prenumeratorów „Jeźdźca i Myśliwego“, a rok kończy się 1 kwietnia 1892 r. i dlatego odbiera Pan pismo; od kwietnia, bez odnowienia prenumeraty, wysyłam ono Szan. Panu nie będzie.

OGŁOSZENIE

o umieszczeniu ogierów Janowskiego Depôt na stacyach w 1892 roku.

Gubernia Siedlecka.

Powiat Konstantynowski, centralny punkt w osadzie Janów.

	Wzrost w werszkach	Opł. za pokryw.	Opłata stempl.
	R. K.	R. K.	R. K.
WULWICZ c. gniady, janow. stada, pół-krwi angielskiej po pel. krwi Warcafcie	3 1/4	3	5
WALLENROD gn. janowskiego stada, pół-krwi angielskiej po pel. krwi Warcafcie	4 3/4	3	5
REDUT kary, Nowo-Aleksandrowskiego stada, 3/4 krwi angielskiej po pel. krwi Rubinie, matka Armida po pełnej krwi Arzaste	2 1/2	2	5
WINT gn. z dewkuleskiego stada, pocelevalandzie i suffoku	2 1/4	2	5
KOMANDOR kaszt. janowskiego stada 1/16 krwi angielskiej, po pół. krwi Kordyanie i Mirze, od pel. kr. His Majesty	3	2	5
LILI-BURGAS siwy z Nowo-Aleksandrowskiego stada, pół-krwi angielskiej, po pel. krwi Little-Frog	2 1/4	1	5

Zawiadujący stacyą, starszy narządeczyk Turobiński.

Powiat Sokołowski, w dobrach Czekanów p. Bądzyskiego.

JASMIN jas. gn. 1/16 po pełnej krwi Wolyżerze, matka Mira, od pełnej krwi His-Majesty	3 3/4	5	80
KUBYER ciem. gn. janowskiego stada, pół krwi angielskiej, po pełnej krwi Walerym	3 1/2	2	5

Jako starszy, masztalierz Antoni Wasilewicz.

Pow. Radzyński, w dobrach Jabłoń hr. Zamoykiego.

MILTON kaszt. z janowskiego stada pół-krwi angielskiej, po pełnej krwi His Majesty	4 1/4	3	5
WREMIAMIER gn. janowskiego stada, 3/4 krwi angiel. po pełnej krwi Warcafcie, matka Mołodka, po pel. krwi Menzim	4 1/2	3	5

Jako starszy, masztalierz Wincenty Ignatowicz.

Pow. Łukowski, w dobrach Miestków pani Gąsowiczej.

WAMPIR kary ze stada W. Mysyrowicza, czystej krwi angiel., ojciec Jung Eklips, mat. Stokhauzen, po Stokwell	2 1/2	5	80
R. S. T. VIII, str. 161			
KOROL gn. janowskiego stada, 3/4 krwi angiel., po pel. krwi Kalchasie, matka Rusaczka od pel. krwi Rusłana	3 1/2	2	5

Jako starszy, masztalierz Józef Lernałowicz.

W tymże powiecie, w dobrach Wojciezków hr. T. Platara.

WREMIENSZCZYK kaszt. janowskiego stada, 3/4 krwi ang., po pel. krwi Warcafcie, matka Marmura od pełnej krwi His Majesty	5	3	5
MANRYK kaszt. janowskiego stada, pół-krwi angielskiej po pel. krwi His Majesty	4	3	5
JOMP-OVER jaan. gn. janowskiego stada, pół-krwi angielskiej, po pełnej krwi Jovel-boy'u	4 1/2	2	5

Jako starszy, masztalierz Michał Szeń.

Pow. Garwoliński, w dobrach Sarny p. Kozłowskiego,

REDCAR II, ciem. gn. janowskiego stada, pół-krwi angielskiej po pełnej krwi Riflemanie	3 1/4	5	80
KORYOLAN kaszt. janowsk. stada, pół-krwi angielskiej, po pełnej krwi Kordyanie	3 7/8	2	5

Jako starszy, Ludwik Niegoda.

Gubernia Płocka.

Pow. Płocki, dobra Podgórze p. Małowskiego.

WALAJ kaszt. janowskiego stada, po pełnej krwi Voturze, matka Raszczołiwaja, po pełnej krwi Romanie	4 3/4	3	5
ŻEMANNY gn. janowsk. stada, 3/4 krwi angielskiej, po Wolyżerze, matka Mołodka, po pełnej krwi Menzi	3 1/2	2	5

Jako starszy, masztalierz Franciszek Zieniewicz.

Pow. Prasnyski, w dobrach Chojnowo p. Chelchowskiego.

TRYTON kasztanowaty janowskiego stada, pół-krwi angielskiej, po pełnej krwi Typhusie	4	3	5
PARADNY kaszt. derkuleskiego stada raszy Norfolk	4 1/2	2	5

Jako starszy, masztalierz Jan Sacewicz.

Pow. Rypiński, dobra Ugoszcz p. Borzewskiego.

KALDERON gniady ze stada L. Kronenberga, po Kaiserze i Doucerense R. S. T. IX, str. 50	3 3/4	5	80
ŻÓGER gniady janowskiego stada, anglo-arab, po pel. krwi Jovel-boy'u	4 1/2	5	80
RANNI gn. janowskiego stada, 3/4 krwi angielskiej, po pełnej krwi Riflemanie, matka Mołodka, po pel. krwi Menzim	4 1/2	2	5
JERYCHO kaszt. janowskiego stada, 3/4 krwi angielskiej, po pełnej krwi Wolyżerze, matka Rusaczka, po pełnej krwi Rusłanie	2 1/4	2	5
BAZARCZYK siwy janowskiego stada, anglo-arab	2 1/2	1	5

Jako starszy, młodszy narządeczyk, Andrzej Kamiński.

Pow. Płoński, w dobrach Poświętne p. Weyera.

MARVEL ciem. gn. janowskiego stada, pół-krwi angielskiej, po pełnej krwi His-Majesty	3 3/4	3	5
ŻOKIW kaszt. Janows. stada, 3/4 krwi angielskiej, po pel. krwi Wolyżerze, matka Klara, po pełnej krwi Kalchasie	3 1/2	2	5

Jako starszy, masztalierz Wiktor Kosiński.

Gubernia Łomżyńska.

Pow. Łomżyński, w dobrach Śniadowo p. Smiarowskiego.

ŻAK gniady, janowskiego stada, pół-krwi anglo-arab, ojciec pełnej krwi Jovel-boy	3 1/2	3	5
FAETON kaszt. janowskie o stada, 7/8 krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi Fontenoy, matka Ewa od pełnej krwi Ellika i Rusaczki od pełnej krwi Rusłana	3 1/4	2	5

Za starszego, Borys Miedwied.

Pow. Ostrowski, w dobrach Koski u p. Godlewskiego.

MATEJKO kaszt. janowskiego stada, pół-krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi His-Majesty	3 1/4	3	5
GRANAT sk gn., nabyty, rasy ardeńskiej	1 1/4	1	5

Jako starszy, masztalierz Józef Zieniewicz.

Pow. Mazowiecki, w dobrach Kurowo, p. Kozłowskiego.

ŻERALD gn. janowskiego stada, 3/4 krwi ang., ojciec pełnej krwi Wolyżer, matka od pel. krwi Bataplana	3 1/4	3	5
MARKIZ c. gn. janowskiego stada, pół krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi His-Majesty	3 1/4	1	5

Za starszego, Józef Tereszko.

Gubernia Warszawska.

Pow. Warszawski, w dobrach Zaborów, u p. Jakubowskiego.

MAKS gn. janowskiego stada, pół krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi His-Majesty	4 1/2	5	80
GUDAŁ jas. gn. janowskiego stada, pół-krwi arabskiej, ojciec pełnej krwi Hidalgo	5 1/4	2	5

Za starszego, Michał Bohusz.

Teżże sam powiat, w dobrach Okęcie, u p. Łabęckiego,

MUR gn. janowskiego stada, 3/4 krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi His-Majesty, mat. Raszejana, od pel. kr. Riflemana	4	3	5
FAWORYT c. gn. janowskiego stada, pół krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi Fontenoy	2 5/8	2	5

Jako starszy, masztalierz Jan Grzymowski.

Pow. Grojecki, w dobrach Winiary p. Szczuki.

BAZGAR gn. janowskiego stada, 3/4 krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi Rifleman, matka Mołodka, po pełnej krwi Menzim	4	2	5
KOMUS jas. gn. z Janows. stada, pół krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi Kalchas	3	2	5

Za starszego, Wasil Jasiński.

Pow. Radzyński, dobra Tłuszcz p. Wysockiego,

FARAON c. gn. ehrenowskiego stada, pełnej krwi angielskiej, ojciec Fontenoy, matka La Fermiere od Lorda Faulkenberga, R. S. T. VIII, str. 92	3 1/4	5	80
--	-------	---	----

	Wzrost w wierszkach		Opłata stemp.	Wzrost w wiersz słuch.	Opł. za notk. w.
	R.	K.			
FIGARO gn. janowskiego stada, pół-krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi Fontenoy Jako starszy, masztalcz Aleksander Gordyewicz. Pow. Błoński, w dobrach Guzów p. Sobańskiego.	3 1/2	1 5			
WILSDEN sk. gn. peł. krwi, sprowadzony z Anglii, ojciec Lingerer, matka Miss Clifden od Lorda Clifdena, A. S. B. T. XIV, str. 309	4 1/4	5 80		4 1/4	3 5
LANDYSZ br. kaszt. janowskiego stada, ojciec cynegauer, matka yorkshirka Za starszego, Andrzej Tereszczuk. Pow. Gostyński, dobra Dobrzyńów p. Blumberga.	5 3/4	2 5		3	2 5
WAWERLEY gn. janowskiego stada, pół-krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi Warcraft	4 3/8	3 5		3	3 5
POLTUS kaszt. derkulskiego stada, perszeron. Jako starszy, masztalcz Stanisław Grzymowski. Pow. Włocławski, dobra Węglawice p. Kretkowskiego.	4	3 5		2 1/2	2 5
SUBSIDE gn. kupiony we Francji, pełnej krwi angielskiej, ojciec The Baron, matka Bubble od Teobalda, A. S. T. XIV, str. 63.	4 1/2	5 80		3	3 5
JOCRISSE gn. janow. stada, 3/4 krwi ang. ojciec peł. krwi Woltyżer, matka Komeca od pełnej krwi Kalchasa Jako starszy, masztalcz Michał Górecki.	3 1/2	5 80		3 1/2	2 5
Gubernia Kaliska.					
PARACHUT c. gn. chrenowskiego stada, pełnejkrwi angiels. ojciec Pent-etre, mat. od Killemana R.S.T. IX, str. 157	4 1/2	3 5		2 3/4	3 5
WARIAG kaszt. janowskiego stada, 3/4 krwi angiels. ojciec peł. krwi Warcraft, m. Raszczołtwa od peł. krwi Romana. Za starszego, Franciszek Jędraszczak Pow. Sieradzki w dobrach Wola-Łobudzka, u p. Modl.	3 2/3	3 5		4	2 5
REWOLWER gn. janowskiego stada, pół krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi Rifleman	4 1/2	3 5			
FRIVOLE kaszt. janowskiego stada, pół krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi Fontenoy Jako starszy, masztalcz Stanisław Klimkiewicz.	5	2 5		2 1/2	2 5
Gubernia Petrokowska.					
4 Pow. Rawski, w dobrach Żdżary, u p. Siedliskiego.					
PRYKASZCZYK gn. ze stada Znamieńskiego J. C. W. W. Ka. Mikołaja Mikołajewicza starszego, perszeron.	5	5 80		3 1/2	3 5
WARWICK c. kaszt. janowskiego stada, od pół-krwi ang. Jako starszy, masztalcz Aleksander Zdanowicz. Pow. Nowo-Radomski, w dobrach Borowno p. Michalskiego.	4	2 5		3 1/4	3 5
MARIO gn. janowskiego stada, 3/4 krwi angiels. ojciec pełnej krwi His-Majesty, matka Rozziejana od peł. krwi Riflemana	6	5 80		2 1/2	2 5
ERYK siwy janowskiego stada, pół krwi anglo-arabskiej, ojciec pełnej krwi Ellik Za starszego, Stanisław Różycki. Pow. Łódzki, w dobrach Remiszewice p. Wojciechowskiego.	3 1/2	2 5		2 1/2	2 5
FANFARON gn. janowskiego stada, od koni pół-krwi angiels. FITIL gn. derkulskiego stada, kleweland, Kocz-hose Jako starszy, masztalcz Ignacy Szewczuk.	4 1/2	3 5		4 1/4	1 5
Gubernia Radomska.					
5 Pow. Radomski, w dobrach Zalesie, u p. Rudzińskiego.					
KONGRES gn. ze stada p. L. Kronenberga, pełnej krwi angielskiej, ojciec Kaiser, matka Golderte, po King of Dajamantha R. S. T. IX str. 89.	4 1/4	3 5		3 1/2	2 5
PROCZNYJ kaszt. derkulskiego stada, perszeron. Za starszego, Kazimierz Gordyewicz. Pow. Opatowski, w dobrach Bokszycze u p. Jasińskiego.	3 1/2	3 5		3 1/2	2 5
MARKUS sk. gn. pełnej krwi angielskiej, ojciec Marksman, matka Adulation po Newminster	3 1/2	3 5		3 1/2	2 5
ESTAMP c. gn. janowskiego stada, pół-krwi angielskiej, matka Raszejana, po pełnej krwi Riflemanie	5 1/2	3 5		3 1/2	2 5
LORD WENLOCKJ. gn. janowskiego stada, pół-krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi Ladies-frend Jako starszy, masztalcz Józef Caruk.	2 5/8	2 5		3	1 5
Pow. Kofski, w dobrach Falkowo p. Jakubowskiego.					
KREZCET c. gn. nowo-aleksandrowskiego stada, od pół-krwi anglo-arabów				4 1/4	3 5
ŻERAL c. kaszt. janowskiego stada, 3/4 krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi Woltyżer, matka Ruszcza od peł. krwi Rusjana Jako starszy, masztalcz Józef Cypel. Pow. Opoczyński, w dobrach Popławyp. Korszo-Siedlewskiego.				3	2 5
JEROME gn. janowskiego stada, 3/4 krwi angielskiej, ojciec pełnej krw. Jovel-boy, matka Raszczołtwa, od peł. krwi Romana				3	3 5
ENOS sk. gn. janowskiego stada, 3/4 krwi angiels. ojciec peł. krwi Ellik, matka Red-Roz, po peł. krwi Rangler Jako starszy, masztalcz Michał Szyszkowski. Pow. Sandomierski, dobra Błonie, u p. Zarzyckiego.				2 1/2	2 5
RAZGROM gn. janowskiego stada, 3/4 krwi angielskiej, ojciec peł. krwi Rifleman, matka Mołodka, od peł. krwi Menzi				4	3 5
TROUVERE kasz. gn. janowskiego stada 3/4 krwi ang., ojciec peł. krwi Typhesus, mat. Wenecya od peł. krwi Walerego				3 1/4	3 5
LOTAR gn. janowskiego stada, pół-krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi Ladies-frend Jako starszy, masztalcz Stanisław Petrykowski. Pow. Koziński, w dobrach Kozińce pani Walar-Larskiej.				3 1/2	2 5
KRUMIR jas. gn. janowskiego stada, pół-krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi Kalchas				2 3/4	3 5
ROZBOJNIK gn. janowskiego stada, pół-krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi Rifleman Jako starszy, masztalcz Grzegorz Iwańczuk.				4	2 5
Gubernia Lubelska.					
Pow. Lubelski, dobra Trawniki p. Józefa Michalskiego.					
RADYKAŁ kaszt. nowo-aleksandrowskiego stada, pół-krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi Ratnyj				2 1/2	2 5
METEOR gn. janowskiego stada, 3/4 krwi angiel. ojciec peł. kr. His-Majesty, mat. Georgetta od peł. krwi Jovel-boy'a Jako starszy, masztalcz Feliks Lenartowicz. Pow. Janowski, w dobrach Wilkołaz-Górny p. Kiwerskiego.				3 1/4	2 5
KRASAWIEC kaszt. janowskiego stada, pół-krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi Kalchas				3 1/2	3 5
LORD-WALTON jas. gn. janowsk. stada, pół-krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi Ladies-Frend				3 1/4	3 5
AJAKS siwy chrenowskiego stada, od pół-krwi anglo-arabów. ŻOKEJ gn. janowsk. stada, 3/4 krwi angiels., ojciec peł. krwi Woltyżer, matka Kabarda, od peł. krwi Kalchasa Za starszego, Dominik Urbańczuk. Pow. Krasnostawski, w dobrach Chłaniewo p. Białosukni.				2 1/2	2 5
WIESTNIK gn. janowskiego stada, pół-krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi Walery				5 1/4	3 5
KRIKRI siwy nowo-aleksandrowskiego stada, wschodniego pochodzenia Za starszego, Ignacy Chłkiewicz. Pow. Nowo-Aleksandryjski, w dobrach Sadurki p. Zawadzkiego.				4 1/4	1 5
LORD-WALLAS gn. janowskiego stada, pół-krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi Ladies-Frend				3 1/4	3 5
ŻIRO kaszt. janowskiego stada, pół-krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi Woltyżer. Jako starszy, masztalcz Antoni Wojteczuk. Pow. Tomaszowski, w dobrach Komarów p. Szelskiego.				3 3/4	2 5
CASSAGNAC gn. janowskiego stada, pół-krwi angielskiej, ojciec peł-krwi Kalchas				3 1/2	2 5
MONTBAR c. gn. janowskiego stada, pół-krwi anglo-arab., ojciec pełnej krwi His-Majesty Za starszego, Paweł Zaremba. Pow. Grodzieńska.				3 1/2	2 5
Gubernia Grodzieńska.					
Pow. Kobryński, dobra Kantynów p. Mazewskiego,					
KALCHAS gn. chrenows. stada, czystej krwi angielskiej, ojciec Kostryl, matka Lady-Fari po Lord Paukenberg R. S. T. VII, str. 179.				3 3/4	5 80
BAJRON siwy, janowskiego stada, po pełnej krwi arabach Za starszego, Józef Korolczuk.				3	1 5

	Wzrost w wierszkach		Opł. za pokryw.		Opłata stempl.	
	F.	K.	F.	K.	F.	K.
Pow. Brzesko-Litewski, dobra Wierchowicze, u p. Rotta.						
KREZUS c. kaszt. ze stada W. Mysyrowicza, pel. krwi angiel. ojc. Jung Eclips, mat. Friponne. R. S. T. VIII, str. 177.	3 1/4	5 80				
ELIPS siwy, janowskiego stada. pół-krwi anglo-arabskiej, ojciec pełnej krwi Ellik.	3	1 5				
Za starszego, Adam Lenartowicz.						
Gubernia Chersońska.						
Pow. Elizawetgrodzki, dobra Annówka p. Erdeli.						
FORTUNIO kaszt. ze stada hr. Niroda, ojciec Astarot, matka Fortuna od Młodego Barda R. S. T. VIII, str. 175.	4 1/4	5 80				
CLAIRMONT kasztanowaty janowskiego stada, 15/16 krwi angielskiej, ojciec Kordyan, matka Magita od pel. krwi His-Majesty, babka Gertruda od pel. krwi Jovel-boya.	4 3/4	3 5				
Za starszego, masztalerz Feliks Szeń.						
Gubernia Kurlandzka.						
Pow. Mitawski, dobra Gros-Wircan bar. Hana.						
KADAR gn. janowskiego stada, pół-krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi Kalchas	3 1/2	3 5				
WULKAN sk. gniady, janowskiego stada, 15/16 krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi Walery. matka Rusalka od pełnej krwi Riflemana, babka Wasalina od pełnej krwi Wallaca	2	2 5				
Za starszego, Jan Niepogoda.						
Oddane w dzierżawę.						
Gubernia Siedlecka.						
Pow. Konstantynowski, w dobrach Patków-Prusy p. Kocpa.						
FRANK gn. chrenowskiego stada, od pół-krwi arabów.	3 1/2	3 5				
Pow. Radzyński, dobra Miedzyrzec p. Dmochowskiego.						
LINT sk. gn. ze stada J. M. Iljenki, pełnej krwi angielskiej, ojciec Lord-Favorit, matka Rosa Sławianka, od Normana, R. S. T. VIII, str. 140.	2 3/4	3 5				
Przy stajni Antoni Miedwied.						
Gubernia Warszawska.						
Pow. Kutnowski, w dobrach Siemieniec hr. Potockiego.						
MATADOR c. gn. janowskiego stada, pół-krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi His-Majesty	3 1/2	5 80				
Przy stajni Józef Moroz.						
W tymże powiecie, w dobrach Krośniewice p. Rembelskiego.						
LELIO gn. janowskiego stada, pół-krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi Ladias-Frend	4	3 5				
Przy stajni, Paweł Demczuk.						
Gubernia Petrokowska.						
Pow. Petrokowski, dobra Bogusławice p. Boggowut.						
KIEDR gn. janowskiego stada, pół-krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi Kalchas	3 1/2	3 5				
Przy stajni, Stefan Jańczuk.						
Gubernia Kijowska.						
Pow. Wasilkowski, w dobrach Biała-Cerkiew hr. Branickiej.						
MAK-ADAM j. gn. janowskiego stada, pół-krwi angielskiej, ojciec pełnej krwi His-Majesty	3 3/4	5 80				
BIRON kaszt. janowskiego stada pochodzenia wschod.	2 1/4	3 5				
Przy stajni, Stanisław Misiejuk i Aleksander Nowakowski.						
Ogółem: na 40 stacyach 92 ogiery, w dzierżawie 7.						
Uwaga. Ogierom, pozostającym w dzierżawie, pozwala się dać nie ilość skoków, a ilość klaczy, przeznaczonych dla każdego.						

OGŁOSZENIA.

Dla pp. hodowców, stałych naszych prenumeratorów, zgłaszających się *bezpośrednio* do Administracji „Jeźdźca i Myśliwego“, cenę ogłoszeń o kupnie i sprzedaży zwierząt wszelkiego rodzaju obniżamy o 40%.

W Sernikach,

małątku pana L. Grabowskiego, będą odchowiywać w bieżącym sezonie następujące ogiery:

1. KORDECKI (Kordyan i La Putifare) cena od klaczy rs. 500 i rs. 10 na stajnię.
2. PAN GRABOWSKI (Craig Millar i Tordequinta) cena odchowiania rs. 200 i rs. 5 na stajnię.

Tamże do sprzedania 8 ogierów 3-let. pół-krwi, za bardzo umiarkowane ceny

FABRYKA SZCZOTEK I PĘDZLI **Aleksander Feist**

Warszawa, 147 Senatorska 147.
1 (112)

Agronom

42 lat, familijny, 20 lat praktyki, obeznany z serwitutami, kaucyi rs. 2,000, poważne referency; poszukuje posady administratora od 1-go Lipca. Bliższa wiadomość: Pruszków, Młochów — Nowosielski. 7-2

NAJNOWSZA POWIEŚĆ

Henryka Sienkiewicza

p. t.

Bez Dogmatu

wyszła w oddzielnej odbitce.

Wydanie ozdobne; tomów 3; cena rs. 5.

Nabywać można we wszystkich księgarniach w Warszawie, na prowincyi, w Cesarstwie i Zagranicą. Nadsyłający zamówienie wprost do Administracji „SŁOWA“ (Mazowiecka 11, w Warszawie) nie ponoszą kosztów opakowania i przesyłki.

11. Nowy-Swiat 11.

Praktyczne, trwałe, starannie i dokładnie wykonane maszyny i narzędzia rolnicze. 8 (29)
 poleca **H. CEGIELSKI Skład Maszyn, flia w WARSZAWIE Nowy-Swiat 11.**
 PP. Właściciele dobr ziemskich mogą nabywać odemnie maszyny i narzędzia rolnicze na rozplaty w 6-ia półrocznych
 ratach, na kredyt udzielony przez Bank Państwa. do osiągnięcia czego udzielam na żądanie odpowiednich objaśnień.

11. Nowy-Swiat 11.

Hodownik Angielskich Pointerów czystej krwi, sformowany przez wywołone okazy reproduktorów z Anglii, pochodzących z najbardziej renomowanych tam Hodowników, danego typu, żółtorabych (lemon and white). Pointerów wszystkie okazy Hodownika, premiowane w Anglii i większość w Rosyji na XVI i XVII wystawach psów głównego Towarzystwa w Moskwie. W tymże Hodowniku i hodowla Hiszpańskich, starego typu, Retriwerów „Sussex Spaniel“ zwanego, od kilku lat uregulowana. — Hodownik, organizowany przeze mnie, obecnie skompletowany dla rozpowszechnienia produkującej się w nim rasy, wymienionych wyżej, pierwszorzędnych, myśliwskich psów.

Sprzedaż sześciu lat w Hodowniku jest trwała w ciągu roku, w każdym czasie.

ADRES: Stacja Nowoukraińska, Południowo-Zachodniej kolei żelaznej.

E. NOWICKI.

8—

W Wojciechowie (poeta Kock) są do sprzedania pełnej krwi, zapisane w księdze stadnej: **OGIER** gniady, urodzony w 1889 po klaczy Last-Paul i ogierze Boży-Dar, miary 162 centymetry i **KLACZKA** kasztanowata po tejże Last-Paul i ogierze Laugh-a-Ballagh, urodzona w 1890 roku, miary 158 cent. Oboje bardzo mroźni, doskonale złożeni i bez felerów. Nadto są tamże do sprzedania **WIERZCHOWA KLACZ** pół-krwi, skarogniada lat 4, miary 172 cm. i **WAŁACH KARY** z gwiazdka, lat 4, miary 164 cm., bardzo spokojne i ładne. 1—1

W Miławeczycach o. p. Skalbierz (powiat Pińczowski), jest na sprzedaż **OGIER**

3-let. anglo-arabski: **Ostatni-Mars** po Marsie (po Highlander) od Polmodie (po Polmodie z Kisber) miary 168 centim., brudno-kasztanowaty, bardzo normalnie i prawidłowo zbudowany — suchy, z pięknymi kształtami, zdający do stała. Cena ra. 550.

Tamże na sprzedaż **para wałachów** gniadych 4 let., dobranych, miary 164 cm., zaprzężnych. Cena rs. 475. 138—2

W roku 1892 stanowiąc będą następujące ogiery W stadzie Krasne,

trzy mile od stacy Ciechanów Drogi Żelaznej Nadwiślańskiej.

a) czystej krwi angielskiej:

1. **RULER** gniady po Isonomy i Reate, zwycięzca Wszechrosyjskiego Derby, od klaczy pełnej krwi rs. 300.
2. **INCENDIARY** po King-Lud i Redlight (zwycięzca w 18 gonitwach na torach Anglii) od klaczy pełnej krwi rs. 200.
3. **SOFER** ciemno-gniady po Allert-Victor i Honeycomb po Y. Melbourne od klaczy pełnej krwi po rs. 150.
4. **ZUTZEN** gniady po Blue-Gown i St. Agnes po West-Australian (ojciec Blue-Maid, Vesty, Hersey, Gladli, Mac-Mahona, The-Brave'a Tormentora etc.), sprzedany Panu Antoniemu Glinka do Szczawina.

b) pociągowe:

5. **TENFLOR** og, szpakowaty po Tegim sufolku z klaczy Flora, od klaczy po rs. 10.
6. **GORDON** kary po Ołbrzymie sufolku z klaczy Miła, od klaczy po rs. 10.

W stadzie Osmolice,

trzy mile od stacy Iwangród Drogi Żelaznej Nadwiślańskiej.

1. **SOTWAROS** gniady, czystej krwi angielskiej po Highlander i Miss-Melbourne, od klaczy rs. 40.
- NORTON** gniady, roadster, nagrodzony na Wszechrosyjskiej Wystawie r. z. w Petersburgu, po Pretendencie i Princesse, od klaczy rs. 30.
3. **FURST** skarogniady, roadster, po Ursynie i Maid, od klaczy rs. 15.
4. **ORTON** szpakowaty, roadstero-angielskiej krwi, po Norronie i Lilla-Veneda, od klaczy rs. 10.

W Ursynowie,

za rogatkami Mokotowskimi pod Warszawą.

1. **HIGHLAND** gniady czystej krwi angielskiej od Highlander i Ilias, zwycięzca na torach Cesarstwa i Królestwa w 28 gonitwach, od klaczy pełnej krwi rs. 100, od pół-krwi rs. 40.
2. **PRIAM** kasztanowaty, czystej krwi angielskiej, do Highlander i Eunymie, zwycięzca w 7 gonitwach na torach wyścigowych w Cesarstwie, nagrodzony na Wszechrosyjskiej Wystawie w r. z. w Petersburgu, od klaczy pełnej krwi rs. 60, od klaczy pół-krwi rs. 30.
3. **NEMROD** wilczaty, normand, po Quatrieme i Wielkiej, od klaczy rs. 20.
4. **BAKIER** kasztanowaty, normand-sufolk, po Quatrieme i Gipsy, od klaczy rs. 10.

Na stajnię dodaje się 7% od opłaty za stanowiąc.

Bliższe wiadomości powziąć można w Biurze przybocznym Ludwika Hr. Krasńskiego w Warszawie, przy ulicy Krakowskie-Przedmieście Nr. 7.

Listy i telegramy adresować: do Krasnego przez Przasnysz, do Osmolice przez Iwangród, z do Ursynowa przez Warszawę i do rzeczonożego biura. 6—1

Treść: Od Administracyi. — Jazda na dystans, p. *St. Wotowskiego*. (D. c.) — O wyżłach i ich układaniu, p. *Matecznika*. (D. c.) — Korespondencya z Kujaw. — Wspomnienia o polowaniach i koniach p. *J. G. Whyte Melville'a*, (z angielskiego). D. c. — Rozmaitości. — Stajnie treningowe. — Miesięcznik myśliwski. — Odpowiedzi od Redakcyi. — Ogłoszenie, o umieszczeniu ogierów Janowskiego Depót na stacjach w 1892 r. — W feljetonie: Mój koń podczas kampanii 1870 r. p. *Stefana Jmiesz*. (C. d.) — Ogłoszenia.

Дополнено Цензурою. — Варшава, Февраля 15 дня 1892 года.